

Білоцерківський національний аграрний університет

Економічний факультет

Кафедра економіки та економічної теорії

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ» Галузь знань - D «Бізнес, адміністрування та право»\ Спеціальність - D7 «Торгівля» Освітня програма - «Підприємництво та торгівля»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити /120 годин
Семестр	4
Форма контролю	залік
Мова викладання	Українська
Профайл викладача	Батажок Світлана Григорівна Посада: доцент кафедри економіки та економічної теорії Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 121 ауд. (кафедра економіки та економічної теорії). E-mail: batazhok@ukr.net
Опис дисципліни	<p>Дисципліна «Фінанси, гроші та кредит» вивчає сутність фінансів, грошей та кредиту, їх функцій в суспільстві, ролі в процесі становлення ринкової економіки, складу кредитної системи і функцій її окремих компонентів, а також актуальних проблем грошового обороту та кредитування.</p> <p>Завдання курсу – з'ясування закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів господарювання і населення; шляхів використання закономірностей у сфері фінансових відносин у практиці фінансової роботи; роль фінансів у забезпеченні економічного зростання суб'єктів ринкових відносин; тенденції розвитку національного та міжнародного фінансового ринку; закономірностей грошового та кредитного обігу в умовах ринкового господарства; принципів і форм організації сучасної грошово-кредитної системи; особливостей вітчизняної та зарубіжних ринкових моделей грошей і кредиту; характеристики ринку позичкових капіталів, грошового обігу, банків та банківської діяльності; функціонування спеціалізованих небанківських інститутів; організації міжнародних грошово-кредитних відносин; сутності методів, принципів та інструментів грошово-кредитної політики тощо.</p>
Передумови для	Навчальна дисципліна «Фінанси, гроші та кредит» базується

вивчення дисципліни	на знаннях таких дисциплін: «Історія економіки та економічної думки», «Економічна теорія»
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни є формування системи базових знань з теорії фінансів, грошей, кредиту, засвоєння закономірностей функціонування грошового та фінансового ринків як теоретичної основи державної монетарної, валютної, та бюджетної політики й розвитку банківської справи та ринку фінансових послуг; формування спеціальних знань і практичних навичок з питань організації фінансових відносин та їх функціонування на макро- і мікроекономічному рівнях.
Формат дисципліни	<p>Для <i>денної</i> форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційне навчання) можуть використовуватись платформи Moodle, ZOOM. Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.</p> <p>Для <i>заочної</i> форми навчання дисципліна викладається у форматі поєднання самостійної роботи студента та сесійних занять. Основний обсяг матеріалу студенти опрацьовують самостійно за наданими методичними рекомендаціями, підручниками та електронними ресурсами. Під час навчальних сесій проводяться установчі лекції, практичні та консультаційні заняття, де розглядаються ключові теми курсу та виконуються завдання прикладного характеру. Для підтримки навчального процесу активно застосовуються електронні освітні платформи (Moodle, ZOOM тощо), що забезпечує можливість дистанційних консультацій, перевірки індивідуальних завдань і проміжного контролю знань. Формат викладання дисципліни є змішаним: він передбачає поєднання самостійного вивчення навчального матеріалу з елементами дистанційної взаємодії викладача та студента у період сесії.</p>
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво та торгівля (D7 Торгівля)	<p>ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Прагнення до навколишнього середовища .</p> <p>ЗК10. Здатність діяти відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та знати умови необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод.</p> <p>СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких і торговельних структур.</p> <p>СК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій та торговельній діяльності.</p>

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>РН. 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. РН. 5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва та торговельної діяльності. РН.13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p>Змістовний модуль 1 Характеристика сфер і ланок фінансових відносин та методів фінансової діяльності Тема 1.1. Сутність та функції фінансів Тема 1.2. Фінансова система і фінансовий механізм Тема 1.3. Фінанси підприємницьких структур Тема 1.4. Державні фінанси Тема 1.5. Страхування і страховий ринок Тема 1.6. Фінансовий ринок Тема 1.7. Міжнародні фінанси Змістовний модуль 2 Грошовий оборот та практика кредитування Тема 2.1. Сутність і функції грошей Тема 2.2. Грошовий оборот і грошова маса Тема 2.3. Грошовий ринок Тема 2.4. Грошові системи Тема 2.5. Інфляція та грошові реформи Тема 2.6. Валютний ринок та валютні системи Тема 2.7. Сутність, функції, форми, види та роль кредиту Тема 2.8. Центральні банки та їх роль в економіці Тема 2.9. Теоретичні засади діяльності комерційних банків</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>У процесі вивчення дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» застосовуються як традиційні, так і інноваційні освітні технології. Під час лекційного курсу застосовуються презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з систематизації, узагальнення, визначення причин недоліків, аналіз підсумків роботи, коригування дій для досягнення мети. Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових джерел літератури; інформації з інтернет-сайтів; відеоматеріалів в YouTube за відповідними темами, посилання на які розміщено в системі Moodle. У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки Viber, Telegram</p>
<p>Форми контролю</p>	<p>Поточний контроль з дисципліни «Екологічна політика» включає тематичне оцінювання та модульний контроль. Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмета, самостійні, практичні та контрольні роботи. Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до</p>

	<p>графіка виконання завдання.</p> <p>Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи або комп'ютерного тестування.</p> <p>Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам в електронний журнал після кожного контрольного заходу.</p> <p>Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання самостійної роботи, ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.</p>
<p>Засоби та критерії оцінювання результатів навчання</p>	<p>Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного, модульного та підсумкового контролю.</p> <p>Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі.</p> <p>Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - активність та результативність роботи студента протягом семестру щодо вивчення програмного матеріалу дисципліни; - виконання завдань на практичних заняттях; - виконання індивідуальних та самостійних завдань. <p>Модульний контроль рівня знань передбачає виявлення рівня опанування студентом матеріалу змістового модуля та вміння застосувати теоретичні знання для вирішення практичної ситуації.</p> <p>Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам в електронний журнал після кожного контрольного заходу.</p> <p>Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку</p>
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Положення про академічну</p>

	<p>доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті розміщене на сайті університету https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_akad_dobr_bnau.pdf</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алексєєв І.В. Гроші і кредит: навч. посібн. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 312 с. 2. Гурова К. Д., Шелест О. Л., Колупаєва І. В. Фінанси, гроші та кредит : навч. посіб. Міністерство освіти і науки України, Харківський торговельно економічний інститут КНТЕУ. Харків : Світ Книг, 2016. 671 с. 3. Вовчак О. Д., Бучко І. Є., Костак З. Р. Гроші та кредит : навч. посіб.; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, ВНЗ УКООПСПЛКИ, Львівська комерційна академія. К. : Центр учбової літератури, 2017. 424 с. 4. Іванчук Н. В. Гроші і кредит : навч. посіб. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с. 5. Фінанси, гроші та кредит: Підручник / Ярошевич Н.Б. Львів: «Новий Світ- 2000», 2023. 414 с. <p style="text-align: center;">Додаткова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Батажок С.Г., Варченко О.М., Рудич О.О., Ткаченко К.В. Stabilization measures to improve the financial market of Ukraine / О.М. Варченко, С.Г. Батажок, О.О. Рудич, К.В. Ткаченко // International journal of innovative technologies in economi. 2018. № 4 (16). С. 21-25. 2. Зянько В.В., Вальдшмідт І.М. Методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни «Гроші і кредит». Вінниця : ВНТУ, 2017. 65 с. 3. Коваленко Д.І. Фінанси, гроші і кредит: теорія і практика [текст]: навч. посіб./ Д.І. Коваленко, В.В. Венгер – К.: «Центр учбової літератури», 2013. 578 с. 4. Мицак О.В., Сороківська М.В. Фінанси, гроші і кредит : методичні вказівки і завдання до семінарських та практичних занять, самостійної роботи, тестові завдання. Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2016. 139 с. 5. Фінанси: підруч. / Юхименко П.І., Бойко С. В., Батажок С.Г. та ін. ; за наук. ред. П.І. Юхименка, С.В. Бойко. К.: Центр учбової літератури, 2018. 416 с. 6. Черкашина К.Ф., Сисоєва Л. Ю. Гроші і кредит : в схемах та таблицях : навч. посіб. К. : ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 214 с. 7. Шпак Н. О., Ярошевич Н. Б., Побурко О. Я. Фінанси, гроші та кредит : навч. посіб. Львів : Вид-во Львівської

- політехніки, 2018. 416 с.
8. Щетинін А. І. Гроші та кредит : навч. посіб. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 163 с.
9. Ludwig von Mises The Theory of Money and Credit Paperback, 2013, P. 496. ISBN: 9781620871614
10. Батажок С.Г. Інструменти фінансового забезпечення розвитку аграрного сектору економіки України. Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. Вип. 2 (273). Київ. 2024. С. 69-81. <http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/11872>.
11. Батажок С., Аврамчук Л. Банківське еко-кредитування як інструмент фінансування сталого розвитку // Modeling the development of the economic systems, (1). 2025. С. 343–348. <https://doi.org/10.31891/mdes/2025-15-44>
1. Батажок С.Г. Теоретико-методологічні складові управління грошовими потоками підприємства. // Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. №4(287). Київ. 2025 С.68-80. DOI:10.5281/zenodo.16408216

Інформаційні ресурси

1. Міністерство фінансів України. URL: minfin.gov.ua
2. Національний банк України. URL: www.bank.gov.ua
3. Асоціація українських банків. URL: aub.org.ua
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
5. Держстат. URL: <https://stat.gov.ua/uk>